Zarządzanie użytkownikami w systemie openSUSE

Tryb graficzny

Do zaawansowanego zarządzania naszymi grupami oraz użytkownikami będziemy stosowali znane nam już narzędzie **YaST**. Tam możemy znaleźć opcję **Zarządzanie użytkownikami i grupami.** Od razu po wpisaniu hasła naszego **superużytkownika** zobaczymy listę użytkowników.

YaST2 - users @ siemv.pl							×	
Zarządzanie użytkownikami i grupami								
Użytkownicy <u>G</u> rupy War <u>t</u> ości domyślne	Użytkownicy Grupy Wartości domyślne dla nowych użytkowników Ustawienia uwierzytelniania							
Filtr: Użytkownika					Filtr		•	
Nazwa użytkownika 🔻 Nazwa	Identyfikator UID	Grupy						
administrator Administrator	1000	users,wheel						
<u>D</u> odaj <u>E</u> dytuj <u>U</u> suń				Opcje <u>z</u> aawa	nsowar	1e	•	
Pomoc			Anuluj			ок		

To tutaj możemy zobaczyć wszystkich użytkowników, tworzyć nowych, usuwać oraz edytować istniejące już konta użytkowników w systemie openSUSE. W zakładce **Grupy** natomiast mamy listę dostępnych grup.

YaST2 - users @ siemv.pl								
Zarządzanie uży	Zarządzanie użytkownikami i grupami							
Użytkownicy <u>G</u> rupy	War <u>t</u> ości domyślne dla nowy	ch użytkowników	U <u>s</u> tawienia	uwierzytelniania				
Filtr: Grupy lokalne						Filtr		
Nazwa grupy 🔻	Identyfikator grupy GID	Członkowie grupy						
users	100	administrator,brlt	ty					
<u>D</u> odaj <u>E</u> d	lytuj <u>U</u> suń				Opcje <u>z</u> aawa	nsowane	•	
Pomoc				Anuluj		0	<)	

Domyślnie możemy zobaczyć że filtry są ustawione na wyświetlanie wyłącznie użytkowników czy grup lokalnych. Pamiętaj, że istnieją również konta oraz grupy systemowe, ale dla porządku w narzędziu zostawmy sobie filtr taki, jaki jest. W zakładce **Wartości domyślne dla nowych użytkowników** możemy zobaczyć domyślne ustawienia, jakie są przypisywane dla nowotworzonych użytkowników.

YaST2 - users @ siemv.p	:	×
Zarządzanie użytkownikami i grupami		
Użytkownicy Grupy Wartości domyślne dla nowych użytkowników	Ustawienia uwierzytelniania	
G <u>r</u> upa domyślna		
users	•	
Domyślna powłoka logowania		
/bin/bash	-	
Prefiks ścieżki do katalogu domowego		
/home	Przeglądaj	
Uprawnienia katalogu domowego		
022		
Domyślna data <u>w</u> ygaśnięcia		
Określ, przez ile dni po wygaśnięciu hasła dopuszczać logowanie		
-1	÷	
Pomoc	<u>A</u> nuluj <u>O</u> K	

Przyjrzyjmy się na początek jak wygląda tworzenie nowej grupy lokalnej. W zakładce **Grupy** naciśnijmy przycisk **Dodaj**, który przeniesie nas do tworzenia nowej grupy.

Y	aST2 - users @ siemv.pl	۰	×
Nowa grupa lokalna Dane grupy Wtyczki			
<u>N</u> azwa grupy <u>I</u> dentyfikator grupy (GID) 1000	Człon <u>k</u> owie grupy administrator avahi bin britty chrony colord daemon dnsmasq flatpak gdm lp mail man		
Pomoc	<u>A</u> nuluj	<u>о</u> к	

Z tego poziomu możemy nadać nazwę naszej grupy oraz identyfikator grupy. Możemy również dodać istniejących już użytkowników do nowotworzonej grupy, którzy będą mieli przypisaną już grupę od razu po utworzeniu.

Użytkownicy	<u>G</u> rupy	<u>W</u> artości domyślne dla n	owych użytkowników	U <u>s</u> tawienia uwierzytelniania
Filtr: Grupy lo	kalne			
Nazwa grupy	y –	Identyfikator grupy GID	Członkowie grupy	y
NowaGrupa		1002		

Teraz utwórzmy sobie nowego użytkownika. W zakładce **Użytkownicy** naciśnijmy przycisk **Dodaj**, który przeniesie nas do tworzenia nowego użytkownika. I na początek mamy pola do uzupełnienia informacji na temat naszego użytkownika.

		YaST2 -	users @ siemv.pl			-	•	×
Nowy użytkow	nik lokalı	ny						
<u>D</u> ane użytkownika	Szcz <u>e</u> góły	Ustawienia <u>h</u> asła	Klucze publiczne SSH	Wty <u>c</u> zki				
			Imię i nazwisko użyt <u>k</u> Nazwa <u>u</u> żytkownika Ha <u>s</u> ło	ownika				
			Po <u>t</u> wierdzenie hasła Odbiera pocztę syste Wyłącz logowanie uż	emową ytkownika				
Pomoc		A	nuluj				<u>o</u> ĸ	

W zakładce Szczegóły mamy możliwość:

- Nadania Identyfikatora użytkownika
- Zmiane katalogu domowego dla naszego użytkownika
- Uprawnienia do katalogu domowego dla użytkownika
- Komentarz o użytkowniku
- Domyślna grupa do której będzie należał nasz użytkownik
- Dodatkowe grupy do której również użytkownik będzie należał

YaST2 - users @ siemv.pl						
Nowy użytkownik lokalny						
Dane użytkownika Szczegóły Ustawienia hasła Klucze publiczne s	SSH Wty <u>c</u> zki					
Identyfikator użytkownika (UID) 1001		<u>G</u> rupa domyślna users				
Katalog domowy /home/nowy Pro- Tryb uprawnień katalogu domowego 755	zeglądaj	Grupy dodatkowe NowaGrupa users audio		I		
Pusty katalog domo <u>wy</u> Utwórz jako podwolumin Btrfs Doda <u>t</u> kowe informacje o użytkowniku		audit avahi bin brlapi cdrom chrony				
Powłoka logowania /bin/bash		colord daemon				
Pomoc <u>A</u> nuluj				<u>о</u> к		

Aby nadać użytkownikowi możliwość korzystania z uprawnień **sudo** musimy dodać grupę **wheel**, która w systemie **openSUSE** jest grupą, która ma dostęp do komendy **sudo**.

Zarządzanie użytkownikami i grupami							
Użytkownicy	<u>G</u> rupy	irupy <u>W</u> artości domyślne dla nowych użytkowników U <u>s</u> tawienia uwierzytelniania					
Filtr: Użytkownika							
Nazwa użytk	ownika	-	Nazwa	Identyfikator UID	Grupy		
administrato	or		Administrator	1000	users,wheel		
nowy			Nowy Uzytkownik	1001	users,wheel		

Oczywiście każde zmiany zostaną dopiero zatwierdzone po wciśnięciu w prawym dolnym rogu przycisku **OK** zamykający nasz panel z zarządzania użytkownikami i grupami.

Tryb konsolowy

Zarządzanie grupami oraz użytkownikami z poziomu konsoli jest tak naprawdę szybszym sposobem niż tak jak w trybie graficznym. Oczywiście kiedy znamy wszystkie opcje naszych komend. A komendy, które będziemy potrzebowali do zarządzania, dodawania czy usuwania naszych grup, bądź użytkowników to są kolejno:

groupmod, groupadd, groupdel usermod, useradd, userdel

Dokładniejsze wytłumaczenia oraz dostępne opcje dla tych komend możemy znaleźć:

usermod, useradd, userdel

My zajmiemy się podstawowym tworzeniem użytkownika ze zmienioną lokalizacją i dodatkową grupą. Na sam początek utwórzmy sobie nową grupę przy pomocy komendy **groupadd**. Aby utworzyć nową grupę z automatycznie przypisanym ID wystarczy zapisać to w następujący sposób:

siemv:/home/administrator # groupadd MojaGrupa

Abyśmy mogli zobaczyć czy nasza grupa znajduje się już na liście grup, wystarczy zobaczyć zawartość pliku **/etc/group** przy pomocy narzędzia **cat**.

Możemy zobaczyć, że znajduje się nasza grupa z ID 1003 bez użytkowników. To teraz utwórzmy naszego użytkownika, który będzie miał uprawnienia **sudo** oraz będzie miał katalog w **/home/newuser**.

Zapiszmy sobie informacje na temat naszego nowego użytkownika. Wiemy już, że ma należeć do nowoutworzonej grupy **MojaGrupa**, ma należeć również do grupy, która ma uprawnienia **sudo** oraz ma mieć katalog w **/home/newuser**. A jak będzie się nasz użytkownik nazywać? Niech nazwę wyświetlaną ma "**Nowy Użytkownik**", a będzie się logował za pomocą nazwy: **nowyuser**.

Wypisując w punktach mamy:

- Nazwa użytkownika: nowyuser
- Nazwa wyświetlana: Nowy użytkownik
- Domyślna grupa: users (podstawowa grupa, według podstawowych ustawień useradd)
- Dodatkowe grupy: wheel (grupa mająca dostęp do sudo), MojaGrupa
- Katalog: /home/newuser

Mając już wypisane parametry do naszego nowego użytkownika możemy przejść do przygotowania komendy zawierającą wszystkie te opcje.

useradd -c "Nowy użytkownik" -g users -G MojaGrupa, wheel -m -d /home/newuser nowyuser

Parametr -c pozwala na przypisanie nazwy wyświetlanej naszego użytkownika np. na ekranie logowania; Parametr -g przypisuje naszego użytkownika do zapisanej wyżej grupy podstawowej, natomiast -G przypisuje naszego użytkownika do grup dodatkowych, wypisanych razem po przecinku. Parametr -d przypisuje niestandardowe miejsce profilu użytkownika. Musimy pamiętać o dodaniu parametru -m aby utworzyło nam katalog domowy dla użytkownika i mógł się logować do swojego konta z poziomu ekranu logowania. No i na końcu mamy podaną nazwę użytkownika dzięki któremu nasz użytkownik będzie się mógł logować.

Możemy zobaczyć informacje na temat tego użytkownika za pomocą komendy **Islogins**

<pre>siemv:/home/administrator # lslogin</pre>	s nowyuser
KZAK>>> alloc '0x55dad0e73aa0' for	nowyuser
Username:	nowyuser
UID:	1002
Gecos field:	Nowy użytkownik
Home directory:	/home/newuser
Shell:	/bin/bash
No login:	no
Password is locked:	no
Password not required:	no
Login by password disabled:	yes
Primary group:	users
GID:	100
Supplementary groups:	wheel,MojaGrupa
Supplementary group IDs:	471,1003
Last terminal:	
Last hostname:	
Hushed:	no
Password expiration warn interval:	7
Password changed:	01:00
Maximum change time:	99999
Running processes:	Θ

Obecnie nasz użytkownik nie ma żadnego przypisanego hasła. Aby można było nadać hasło do tego konta lub zarządzać ogólnie hasłami stosujemy komendę **passwd**.

I tak mamy utworzonego nowego użytkownika w systemie openSUSE.